ආර්ථිකයේ නව රටාවක්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ආදයමට දයක වීමෙහිලා සම්ප්‍රදයික අපනයන අංශයේ ප්‍රශ්න සහ දුෂ්කරතා උද. වීමත් සමගම සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග අපනයන සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි තිබූ උනන්දුව වැඩි විය. සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග යන වචනය තුලට සාමාන්‍යයෙන් අප අදහස් කරන කුළුබඩු වර්ග පමණක් නොව, මෑතදී ලෝක වෙලඳපල තුල ආකර්ශනීය ඉල්ලුමක් ඇතිවූ නැවුම් සහ වියලන ලද ඵලවළු සහ පලතුරු අංශයද අඩංගු වේ. මේ ලිපියෙන් අදහස් කරන්නේ ශ්‍රී ලංකා අපනයන ආදයම් වැඩි කිරීමෙහි ලා සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග අංශය තුලට ග්‍රාමීය අපනයන සංවිධාන රටාවක් හඳුන්වා දීමේ කාර්ය භාරය හා එහි වර්තමාන වැදගත්කම පිළිබඳව අදහසක් දැක්වීමයි.

"අපනයන ගම්මාන" යන පොදු අදහස යටතේ ටික කලකට පෙර හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ග්‍රාමීය අපනයන ගම්මාන රටාව, දැන් සෑහෙන ප්‍රගතියක් දක්වා තිබේ. දඹදෙනිය, අපනයන ගම්මානය අනුසාරයෙන්, පුත්තලම සහ රාජාංගන ගොවීන් විසින් පෞද්ගලික අංශයේද සහාය ඇතිව අමු මිරිස් අපනයන සඳහා පිහිටුවාගත් සංවිධානය පෙන්වන ලද දියුණුව එවැනි ව්‍යාපාරයක සාර්ථකත්වය පිළිබිඹු කරන්නකි. විශාල රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සංවිධාන වලට මෙන්ම ග්‍රාමීය ගොවි ජනතාවට වූවද ක්‍රමවත් සැලැස්මක් මත වාණිජ පදනමකින් කටයුතු කල හැකි නම් අපනයන වෙලඳාමට සාර්ථකව සහභාගී විය හැකි බවට මේ තත්ත්වය අගනා නිදසුනකි.

ප්‍රධාන අපනයන ද්‍රව්‍ය මෙන් නොව සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග සඳහා ලෝක වෙලඳපලේ පවතින්නේ වර්ධනය වන ඉල්ලුමකි. විශේෂයෙන්ම මැද පෙරදිග රටවලින් මේ සඳහා පවතින හොඳ ඉල්ලුම ශ්‍රී ලංකාවට මෙම වෙලඳපල වලට ඇතුල් වීමට වරප්‍රසාදයකි. එමෙන්ම මේ නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍ය සඳහා පවතින ලෝක වෙලඳාම මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාව අයත් කරගෙන තිබෙන්නේ ඉතාමත්ම සුළු ප්‍රමාණයකි. එම නිසා දිගු කාලීනව අපනයන පරිමාව විශාල වශයෙන් වැඩිකරලීම පිළිබඳව අපට සාර්ථක බලාපොරොත්තුවක් තබා ගැනීමට ඉඩ තිබේ.

අපනයන ක්ෂේත්‍රය තුල තවමත් විශාල වැදගත් කමකින් යුක්ත නොවූවද සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග අපනයනය සංවර්ධනය කිරීමේ ලා ශ්‍රී ලංකාව මීට දශකයක පමණ කාලයක සිට විශාල ප්‍රයත්නයක් දරා ඇත. ඒ උනන්දුව හා සසඳා බලන කල අද පවතින තත්ත්වය අපට සතුටුදායක දියුණුවක් නොපෙන්වයි. කෙසේ වුවද අනාගත වෙලඳපල පිළිබඳව අපට පවතින්නේ විශ්වාසදායක තත්වයකි. ඒ තත්ත්වය තුලින් උපරිම ඵල නෙලා ගැනීමටත් දැනට පවතින තත්වය තුලින් කාර්යක්ෂම හා සාර්ථක දියුණුවක් ලබා ගැනීමටත් උත්සාහ කල යුතුව තිබේ.

සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග නිෂ්පාදනය සංවර්ධනය කිරීම තුලින් අපනයන ආදායම් වල සාර්ථක වර්ධනයක් සඳහා අපට දිගු කාලීන සහ කෙටි කාලීන වශයෙන් දෙකොටසකට බෙදිය හැකි අතර එම දෙයාකාර ක්‍රියාදමයෙහි ලා ග්‍රාමීය අපනයන රටාවක් තුලින් අපට ලැබෙන ඵල ප්‍රයෝජන හා වාසි අපමනය. මේ අංශයන් දෙක පිළිබඳව ග්‍රාමීය අපනයන රටාවක වැදගත් කම වෙන වෙනම සාකච්ඡා කිරීම තුලින් ඒ පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ඉඩ සැලසේ.

පර්යේෂණ හා පුහුණුකිරීමේ
නිලධාරිනි
හේමමාලී ධර්මරත්න

සුළු කෘෂිකාර්මික අංශයෙහි නියැලෙන ශ්‍රී ලංකා ජනතාව තුල පවතින එක් සම්ප්‍රදයක් නම් අළුතින් යමක් නිපදවීමට වඩා තිබෙන තත්ත්වයෙන්ම ඉදිරියට යැමයි. මේ අයුරින් පවතින තත්ත්වයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂමව එක්රැස්කිරීම, ඒ එක් රැස්කර ගත් තත්ත්වයෙන් උපරිම ඵල නෙලා ගැනීමත් වැදගත් වේ. මෙහිදී ග්‍රාමීය අපනයන සංවිධාන රටාවක් හඳුන්වා දීම මෙම ප්‍රශ්න වලට ඇති විසඳුමයි. එමගින් ගොවීන් තුල

ඇති කරන සංවිධානාත්මක තත්ත්වය තුලින් පවතින ද්‍රව්‍ය කාර්යක්ෂමව එක් රැස් කිරීමටත්, එම එක් රැස් කරගත් ද්‍රව්‍ය වඩාත් සාර්ථක වෙලඳ සැලකට ඉදිරිපත් කිරීමත්, නිෂ්පාදන අපතේ යෑම වලක්වා ගැනීමත් මගින් අපට දැනට පවතින තත්ත්වයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබාගැනීමට හැකිවේ. විශේෂයෙන්ම පලතුරු නිෂ්පාදනයේදී මේ තත්ත්වය ඉතා වැදගත් වේ.

සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග ශ්‍රී ලංකා භූමිය පුරා පැතිරී ඇත්තේ ඉතා තුනී ආකාරයකටය. ව්‍යාප්තිය අසමානය. මේ තත්ත්වය කාර්යක්ෂම එක්රැස් කිරීමකට බාධාවකි. නමුත් යම් යම් භෝග බහුලව පැතිරපවත්නා ගමින් ගමට හෝ ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට හෝ ගොවීන් තුල මෙවැනි සංවිධාන රටාවක් පිහිටුවීමෙන් මේ ද්‍රව්‍ය කාර්යක්ෂමව එක්රැස් කිරීමට හැකියාව පවතී.

මේ අංශයේ පවතින තවත් දුර්වලතාවයන් වන්නේ ප්‍රවාහන අපහසුතා, නිෂ්පාදකයාට ලැබෙන අඩු මිල තත්ත්වය, නිෂ්පාදන අපතේ යාම, තනි තනිව ගොවීන්ට කේවල් කිරීමේ හැකියාවක් නොමැතිකම යන ප්‍රශ්නයන්ය. ග්‍රාමීය අපනයන සංවිධාන රටාවක් ගොවීන් තුලට හඳුන්වා දෙන විට සාමූහිකත්වය තුලින් ඔවුන්ට ලැබෙන ආත්ම ශක්තියත්, ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා උපරිම මිලක් ලබා ගත හැකි වීමත්, දියුණු වෙලඳ පලකට සාර්ථක සැපයුම් කරුවෙකු වීමේ හැකියාව සාමූහික ප්‍රවාහන ක්‍රමයකදී එම ප්‍රවාහන වියදම් අඩුකර ගැනීමට හැකියාව ලැබීමත් තුලින් ඔවුන්ගේ සුභසාධනය ඉහල මට්ටමකට ගැනීමට හැකියාවත්, රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට අත්‍යාවශ්‍යම අංගය වන විදේශ විනිමය එක්රැස්කර ගැනීමට හැකිවීමත් තුලින් සමස්ථ සමාජයේම සුභසිද්ධියට උපකාරී වනු ඇත.

මෙසේ කෙටිකාලීන මෙන්ම ඇතැම් විට එයටත් වඩා මෙවැනි සංවිධාන රටාවක් මගින් දිගු කාලීන සුභසාධනය කෙරෙහි අපට ලැබෙන උපකාරය ඉමහත්ය. මෙවැනි සංවිධාන රටාවක් යටතේ රාජ්‍ය අංශයේ හෝ පෞද්ගලික අංශයේ හෝ කාර්යක්ෂමතාවය තුලින් නව වෙලඳ පලවල් කඩිනමින් සොයාගත හැකි වීමත්, ගම්බද ගොවි ජනතාව විසින් අඩු නිෂ්පාදන වියදමක් යටතේ අඩුමිලකට අපනයන වෙලඳපලට තම නිෂ්පාදනයන් ඉදිරිපත් කිරීමත් මේ තුලින් මනාව ඉටුවන බැවින් ඒ දිගු කාලීන අපනයන වෙලඳපල ස්ථාවරත්වයකට හේතුවකි. තම නිෂ්පාදන සඳහා ලබාගත හැකි උපරිම මිල තමාට ලබාගත හැකි බවට නිෂ්පාදකයා තුල ඇතිවන විශ්වාසය මේ අංශයේ දියුණුව ක්‍රමවත් කරයි. තම නිෂ්පාදන සඳහා මේ තුලින් ඇතිවන වෙලඳ පල ස්ථාවරත්වය නිෂ්පාදකයා උනන්දු කරන තවත් බලවේගයකි. මේ හැර මෙවැනි කෘෂි නිෂ්පාදන අංශවල දක්නට ලැබෙන ගොවියා මන්දෝත්සාහී කරන තවත් දුර්වලතාවයක් වන නිෂ්පාදන අපතේ යෑමද මෙවැනි අපනයන සංවිධාන රටාවක් කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගැනීම තුලින් මගහරවා ගත හැකිය.

සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග නිෂ්පාදනයේ දී විශේෂයෙන්ම තිබිය යුතු අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වන ''සාමූහිකත්වය'' යන සංකල්පයෙහි සාර්ථක ක්‍රියාකාරිත්වයක් මෙම සංවිධාන ක්‍රමය තුලින් ලබාගත හැකි වේ. සුළු ගොවි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් පෞද්ගලිකව තරඟකාරීව ලබා ගන්නවාට වඩා දියුණු තත්ත්වයක් සාමූහිකත්වය තුලින් ලබා

අපනයනයට සුදුසු නව කොකෝ වර්ගයක්.

ගත හැකි බව අවිවාදයෙන් පිළිගන්නා සත්‍යයකි. ඒ අනුව විදේශීය වෙළඳපොලක් සඳහා ගොඩනගා ගන්නා සාමූහිකත්වය ඔවුන්ගේ සුභසාධනය උපරිම කිරීමට හේතුවක් වන බව ඔප්පු කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.

කාර්යක්ෂම ප්‍රවාහන රටාවක් යන සංකල්පය සුළු කෘෂිකාර්මික අංශයේදී ඉතාමත් වැදගත් වන්නකි. විශේෂයෙන් එළවළු සහ පලතුරු වැනි ඉක්මනින් නාස්ති වන ගොවි ද්‍රව්‍ය වලදී මේ සංකල්පය ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් වේ. අදියර කීපයකින් වෙළඳපලට ප්‍රවාහනය කරනවාට වඩා නිෂ්පාදන ප්‍රදේශය තුලින් එකවරම විදේශීය වෙළඳපලක් කරා ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීමට හැකි වීම කාර්යක්ෂම ප්‍රවාහන ක්‍රමයක අවශ්‍යතාවය සපුරාලනු ඇත. හැකි තරම් නැවුම් බවකින් යුක්තව පාරිභෝගිකයාට ද්‍රව්‍ය ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි වීම සාර්ථක සැපයුම් කරුවකුගේ ලක්ෂණයක් විය යුතුය. ඒ අනුව ග්‍රාමීය මට්ටමේ අපනයන සංවර්ධන රටාවක් තුලින් මේ තත්ත්වය සාර්ථකව ගොඩනගා ගත හැකි වනු ඇත.

මෙසේ සුළු කෘෂිකාර්මික අංශයේ දී ග්‍රාමීය මට්ටමේ අපනයන සංවිධාන රටාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් ගම්බද ගොවි ජනතාවත්, රාජ්‍ය අංශයත්, පෞද්ගලික අංශයත්, විදේශීය වෙළඳපලත් යන අංශ කීපයකින් එක් වූ සාමූහික ප්‍රතිපත්තියක් ගොඩනගා ගත හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම අභ්‍යන්තරික වශයෙන් ගොවි ජනතාවත්, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයත් ප්‍රතිවිරෝධයකින් තොරව මනාව සංකලනය කිරීමට මේ තුලින් අපට ලැබෙන හැකියාව ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් හඳුනාගත යුතුව ඇත. ඒකාබද්ධ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයේදී මෙවැනි ප්‍රතිපත්තියක් කොතරම් මෙහෙයක් ඉටු කරයි ද යන්න පැහැදිලි කල යුතු නොවේ. එවැනි ඒකාබද්ධතාවයක් අදට ඉතාමත්ම අත්‍යවශ්‍යතාවයක් සඟ වන්නකි. ග්‍රාමීය ගොවි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයේ සිට විදේශීය වෙළඳපලකට අලෙවිය දක්වා පවතින සංකීර්ණ ක්‍රියාදාමය සාර්ථක කරගත හැක්කේ මෙසේ ඒකාබද්ධ වූ ප්‍රතිවිරෝධතා වලින් තොරවූ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයක් තුලින් පමණකි. මෙසේ විවිධාංග එකමුතු වූ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග නිෂ්පාදනය හා අපනයන සංවර්ධනයක් ඇතිකිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී නිෂ්පාදන පරිමාව වැඩි කිරීමත්, පුළුල් වන වෙළඳපලක් සඳහා කටයුතු කිරීමත් අත්‍යවශ්‍ය වේ. පවතින වෙළඳපලට හැකි තරම් සාර්ථක හා කාර්යක්ෂම සැපයුම් කරුවෙකු වීමත් නව වෙල්දපලවල් සොයා ගැනීමත් අනිවාර්යයෙන්ම කලයුතු කාර්යයන් වේ.

දිගුකාලීනව වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය ව්‍යාප්ත කිරීමෙන් හා ඒකක එලදාව වැඩිකිරීමෙන් අපට නිෂ්පාදන පරිමාව වැඩිකර ගත හැකිය. එමෙන්ම මේ ආකාරයෙන් නිෂ්පාදන පරිමාව වැඩි කිරීම, ප්‍රමිතිය ඉහල නැංවීම, මනාව සකස් කිරීම සහ නව වෙළඳපලවල් සොයා ගැනීම තුලින් දිගුකාලීන වෙළඳ පොල ස්ථාවරත්වයක් බලාපොරොත්තු විය හැකි අතර, අපනයන ආදායම් සංවර්ධනයද සාර්ථක කර ගත හැකිවේ. මේ තත්ත්වය සඳහා ආර්ථිකයේ සෑම අංශයක්ම ඒකාබද්ධ වූ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් ගොඩනගා ගැනීමත්, එහි කාර්යක්ෂමතාවයත් අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

කෙසේ වුවද මෙවැනි සංවිධාන රටාවක් සාර්ථකව පවත්වාගෙන යාමට නම් ග්‍රාමීය නිෂ්පාදකයාගේ සිට විදේශීය වෙළඳපල දක්වා ඒකාබද්ධ වූ ප්‍රතිපත්තියක් ගොඩනගා ගැනීමත්, එය කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාමත් අත්‍යාවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන්ම නව වෙළඳපලවල් සොයා ගැනීමේ කාර්යයේදී රාජ්‍ය අංශය පෙරමුණ ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය. එසේම භාණ්ඩ ප්‍රමිත කිරීමේදී දැඩි අවධානයක් දැක්විය යුතුය. ද්‍රව්‍ය මනාව සකස් කිරීම වැනි තත්ත්වයන් පිළිබඳව ගොවීන්ට අවබෝධයක් ලබාදිය යුතුය. නිෂ්පාදන නැවුම් ද්‍රව්‍ය වශයෙන් විදේශීය වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කරන අතරම, පාරිභෝගික රුචිකත්වයට ගැලපෙන අයුරින් යම්තාක් දුරකට සකස් කිරීමද දිගුකාලීන වෙළඳපල ස්ථාවරත්වයට හේතුවනු ඇත. මේ සඳහා අවශ්‍ය වන සුළු තාක්ෂණික මෙවලම් නිදහස් වෙළඳ ආර්ථිකයත් තුල ලබා ගැනීම අපහසු නොවේ.

ඉහත සඳහන් කරුනු අනුව සුළු කෘෂිකාර්මික භෝග නිෂ්පාදන හා අපනයන අංශය තුලට ග්‍රාමීය අපනයන සංවිධාන රටාවක් හඳුන්වා දීමත්, ප්‍රතිවිරෝධතා වලින් තොර ඒකාබද්ධ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් තුලින් එය සාර්ථකව පවත්වාගෙන යාමත් වර්තමාන ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික තත්ත්වය තුල අනිවාර්යයෙන්ම අත්‍යවශ්‍යතාවය සඟ වන්නක් බව පැහැදිලිය.